

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning
Individ- och familjeomsorg
Arbete och bistånd, barn och ungdom
Hans Peters
tfn 508 04 016

Tjänsteutlåtande
20 juli 2006

1 (6)

Dnr 102 - 356 - 2006

Sammanträde 29 augusti 2006

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Skrivelse från Revisorsgrupp 3 angående prognostiserat budgetöverskridande för anslag 2. (socialbidrag)

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att som svar på skrivelsen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Anders Meuller
stadsdelsdirektör

Birgitta Härröd
avdelningschef

Sammanfattning

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning är väl medveten om de höga kostnaderna för socialbidrag. Detta beroende på hög arbetslöshet, särskilt bland ungdomar och stor inflyttning av hushåll som sedan tidigare är beroende av ekonomiskt bistånd. Åtgärder har vidtagits under 2005 och en åtgärdsplan för 2006 har tagits fram innebärande ett flertal åtgärder med fokus på budgethållning och minskade kostnader. Förvaltningens tydliga målsättning är att minska bidragsberoendet och hjälpa klienterna till annan försörjning. Ett positivt inslag är att det utbetalda beloppet under juni månad 2006 är minskat jämfört med samma månad 2005. Även antalet bidragshushåll har minskat något under vintern och våren. Förvaltningens ambition är att försöka nå målet om budgetbalans vid årets slut.

Bilaga: Skrivelse från Revisorsgrupp 3

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för Individ och familjeomsorg, Arbeta och bistånd, barn och ungdom.

Ärendet

I en skrivelse till Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd den 20 juni 2006 framför Revisorsgrupp 3 att man utgår från att nämnden vidtar åtgärder så att kommande tertialrapport 2 kan redovisa en prognos där kostnaderna för socialbidragen (anslag 2) ryms inom fastställd budget.

Förvaltningens yttrande

Vidtagna åtgärder

Trenden sedan några år tillbaka har varit stigande socialbidragskostnader och fler hushåll som är beroende av försörjningsstöd. Det är en olycklig och icke önskvärd utveckling som förvaltningen är väl medveten om. En rad åtgärder har också satts in i syfte att vända utvecklingen. Under 2005 har en rad åtgärder vidtagits för att minska kostnaderna. Bland annat har internkontroll i strukturerad form påbörjats, fler utredande socialsekreterare har anställts samtidigt som arbetsledningen förstärkts och organisationen justerats för att bli effektivare. Därtill har införandet av kontaktcenter avlastat medarbetarna avseende telefonförfrågningar.

Första halvåret 2006

Statistiken för första halvåret 2006 uppvisar enligt paraplysystemet i stort sett samma kostnadsnivå jämfört med första halvåret 2005, dvs drygt 50 miljoner kronor. Noterbart är dock att siffran för juni månad 2006, även om det är en preliminär beräkning, är drygt 500.000 kronor lägre än för juni månad 2005. Vidare är det positivt att konstatera att antalet bidragshushåll minskat med 80 under vintern och våren 2006. Detta motvägs emellertid delvis av att utbetalt belopp per hushåll ökat något under motsvarande period. I maj månad 2006 erhöll 1.126 hushåll i Hässelby-Vällingby ekonomiskt bistånd.

Grundläggande orsaker

En relativt hög arbetslöshet, särskilt bland ungdomar, kombinerat med en nyinflyttning från andra stadsdelar inom Stockholm och andra kommuner är huvudorsakerna till de höga kostnaderna. Många nyinflyttade har varit beroende av socialbidrag tidigare. Hässelby-Vällingby är en av de stadsdelar i staden som tar emot flest flyktingar. Antalet ökade under hösten 2005 och ökningen har fortsatt under det första halvåret 2006, inte minst mot bakgrund av den nya tillfälliga asyltagstiftningen. Flyktingar har svårt att komma in på arbetsmarknaden och risken är uppenbar att många av dem kommer att behöva socialbidrag efter introduktionsperioden.

Det finns dock en tendens till förbättring på arbetsmarknaden så till vida att det har varit lättare för studerande att få feriearbete denna sommar, vilket kan vara en orsak till de sjunkande socialbidragskostnaderna för juni månad 2006.

Det finns även stora sociala skillnader i olika delar av Hässelby-Vällingby. En del av befolkningen har höga inkomster och akademisk utbildning. I statistiska jämförelser kan därför genomsnittssiffror bli relativt höga och olika nyckeltal fångar därför inte in marginaliserade gruppers situation.

Stärkt internkontroll

Sedan juni 2005 har internkontrollen stärkts och systematiserats. Två större granskningar har utförts vilket uppvisat vissa brister vad gäller grundutredningar, individuella arbetsplaner, beaktande av barnperspektivet samt dokumentation vad gäller motivations- och förändringsarbete. Förvaltningen prioriterar dessa förbättringsområden under 2006 samtidigt som internkontrollen fortsätter. Det är dock viktigt att konstatera att de ekonomiska utredningarna blivit bättre och dokumentationen kring dessa är tillfredställande.

Metodutvecklingsarbete

Förvaltningen har under de senaste åren arbetat systematiskt för att förbättra sina handläggningsrutiner. Stor restriktivitet gäller vid handläggning av ekonomiskt bistånd. Ett positivt resultat av detta arbete har kunnat konstateras vid granskning av ärenden inom interkontrollen. Förvaltningen har även deltagit i olika utvecklingsprojekt inom kompetensfonden och i samarbete med andra stadsdelar i syfte att vidareutveckla arbetsmetoder, ASI (Addiction Severity Index) projekt, Profilen (verksamhetsanalys), ett kompetensutvecklingsprojekt för bidragshandläggare samt TÖG (Tak över huvudgarantin)

Bostadsbyggande och inflyttning

I Hässelby-Vällingby finns långtgående planer (beslutade eller på väg att beslutas) som innebär 3.300 nya lägenheter under de kommande 8 åren. Av dessa nya bostäder kommer enligt planerna ca 50% att upplåtas med hyresrätt. Prognoser visar att stadsdelens befolkning på grundval av detta ökar med drygt 6.000 personer under motsvarade tidsperiod. Utöver detta finns ytterligare planer för nybyggnation på längre sikt.

USK-rapporten "Flyttningar till och från Hässelby-Vällingby" från den 29 april 2005 visar att nettoinflyttningen till stadsdelen är störst från stadsdelarna Spånga-Tensta, Rinkeby och Kista. Hässelby-Vällingby genomgår, sedan några år tillbaka, en omfattande socio-ekonomisk omstrukturering som tydligt märks i förvaltningens ekonomiska utfall avseende socialbidragen. Denna utveckling har fortsatt under 2006. Förvaltningen har i flera sammanhang pekat på vikten av att stadsdelar som genomgår omfattande sociala förändringar mycket snabbare via stadens resursfördelningssystem, måste få kompensation för de omedelbara merkostnader inflyttningen av nya socialbidragstagare för med sig.

Åtgärdsplan 2006

Förvaltningen är mycket medveten om att ytterligare åtgärder, jämte de som redan vidtagits, måste till för att åstadkomma en vändning av kostnadsutvecklingen. I början av 2006 har stadsdelen ytterligare höjt ambitionsnivån när det gäller att minska kostnaderna för försörjningsstödet. Sektionerna Arbetsmarknad och Ekonomiskt bistånd samverkar nära i detta arbete. Åtgärdsplanen ser ut enligt följande:

- Förvaltnings- och avdelningsledningarna har regelbundna uppföljningsmöten med sektionschefer inom Ekonomiskt bistånd och Arbetsmarknad samt projektledaren för Strategi Hässelby-Vällingby.

- Sektionschefen och biträdande sektionschefer följer månatligen upp ärendeinflödet och kostnadsutvecklingen.
- Organisationsutvecklingsarbetet fortsätter – mindre arbetsgrupper bildas i syfte att kunna fokusera arbetet mot en begränsad klientgrupp (funktionsindelning)
- En ungdomsgrupp bildas som särskilt arbetar med ungdomar i åldern 18-24 år för att effektivisera samarbetet med arbetsmarknads-, barn och ungdomssektionerna samt vuxenavdelningen.
- Biträdande sektionschefers och socialsekreterarnas ansvarområde tydliggörs ännu mer med fokus på förändringsarbete som leder till egen försörjning.
- VP 2006 innehåller tydliga effektmål med grundutredningar och arbetsplaner samt regelbundna uppföljningar.
- Uppföljning av verksamhetsanalys- och värdegrundsarbete med tydliga handlingsplaner.
- Budget- och skuldrådgivare nyttjas effektivare och förmedlar sina kunskaper till socialsekreterare.
- Internkontrollen fortsätter under 2006 enligt den plan som fastställs i februari 2006.
- Arbetslinjen gäller. Alla arbetslösa nybesök remitteras till Arbetsforum Vinsta och aktivt arbetssökande ställs som krav för beviljandet av försörjningsstöd.
- Fortsatt metodutvecklingsarbete med Arbetsforum Vinsta.
- Många klienter återremitteras från Arbetsforum. Återremiss till försörjningsstöd kan ske först efter 3-partssamtal.
- Tillsammans med Arbetsforum intensifiera arbetet med arbetslösa ungdomar
- Kartläggning av alla socialbidragstagare genomförs i syfte att underlätta prioriteringar.
- Samarbete med det nystartade Kontaktcentret utvecklas och samhällsguider (plus-jobbare) anställs för att avlasta socialsekreterare med samhällsinformationsarbete till grupper som behärskar svenska dåligt.
- Ombyggnad av receptionen sker under hösten 2006 av säkerhetsskäl och för att effektivisera besöksfunktionen och mottagningen av ansökningar bättre.
- Förbättrad uppföljning av statistiken i paraplysystemet så att paraplysamordnaren får mer tid att arbeta med försörjningsstöd.

- Fortsatt arbete med sjukskrivna och 0-klassade som bedöms kunna söka sjukersättning via FK – fortsatt samarbete med konsultläkaren samt inköp av utredningar för att kartlägga klienters arbetsförmåga.
- Effektivisera samarbetet i Turid – gruppen (samverkan mellan Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, vårdcentralen, psykiatriska mottagningen och stadsdelsförvaltningen) – med målsättning att arbeta mer fokuserat med en mindre målgrupp. Ett nytt samarbetsavtal har slutits mellan parterna under våren 2006.
- Restriktivare hållning till 2:a och 3:e handskontrakt och fler hembesök i samband med tvivelaktiga boenden.
- Förhindra vräkningar. Nya och säkrare rutiner har tagits fram tillsammans med Vuxenavdelningen.
- Samarbete med utbildningsförvaltningen och andra stadsdelar gällande yrkesförberedande kurs för flyktingar som läser SFI. Syftet är att starta arbetslinjen tidigt och att erbjuda heltidssysselsättning till flyktingar som läser SFI.
- Stärkt samverkan med Stockholm Matchning så att arbetssökande som är berättigade till plusjobb och anställningsstöd i Hässelby-Vällingby även kan söka i andra stadsdelar. Våra rekryterare deltar aktivt i denna verksamhet.
- Fortsatt nära samarbete med företagarföreningarna inom stadsdelens område, dock ligger de flesta arbetsplatserna i kringliggande områden som Järfälla, Spånga, Kista, Bromma, Solna mfl.
- Aktivt deltagande i rekryteringsarbete inför större etableringar i området, som tex Coop-forum i Vinsta, e-centrets utbyggnad i Vällingby och en eventuell etablering av Postens nya distribunal i Vinsta.
- Utveckling av gruppverksamhet med fler grupper i arbetssökeri för ungdomar. Det leder till bättre självförtroende och aktivare arbetssökande. Fokusering läggs på praktik som vägen till arbete.
- Förstärkning med flera praktiksamordnare vilket frigör handledarresurser till arbete med fler. Försöka att finna heltidssysselsättningar för flyktingar samt SFI-studerande genom bla. deltagande i stadsdelens volontärprojekt och försöka finna nya samarbetspartners med biblioteket lärmiljö.
- Läringsprojektet fortsätter. Flera omgångar har startat och ett flertal personer har anställts enligt BA-avtalet i 6 månader.
- Utveckla samverkan med Arbetsförmedlingen för att nyttja alla möjligheter till arbetsmarknadspolitiska stöd och insatser i syfte att få fler i arbete.

- Pröva nya arbetsmetoder med 0-klassade som kommer till stadsdelen på nybesök via arbetsträningen.

Utfallet 2006

Trots alla de åtgärder som satts in under 2005 och hittills under 2006 har inte någon märkbar och tydlig sänkning av socialbidragskostnaderna kunnat noteras. Det är dock värt att notera minskningen avseende juni månad 2006 jämfört med samma månad under 2005, även om det är för tidigt att dra långtgående slutsatser av detta.

Ungdomsarbetslösheten är relativt stor i stadsdelen, även om det denna sommar varit lättare för ungdomar att få feriearbete. Den bärande orsaken till stadsdelens höga socialbidragskostnader består i den inflyttning som sker kontinuerligt till stadsdelen. Många av dessa hushåll har tidigare varit mottagare av ekonomiskt bistånd i andra stadsdelar i Stockholm. Stadsdelen har också en omfattande flyktingmottagning.

Mot denna bakgrund vidtar förvaltningen alla de åtgärder som redovisas enligt ovan och ambitionen är att försöka uppnå budgetbalans vid årets slut.

- - - -